

Bezinning 654: Ze vallen op de grond 2

Johannes 18,1-11 = fragment lijdensverhaal Goede Vrijdag ABC-jaar

Het Woord

Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidronbeek. Daar liep Hij een olijfgaard in, met zijn leerlingen. Judas, zijn verrader, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen. Judas ging ernaartoe, samen met een cohort soldaten en dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns. Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' Ze antwoordden: 'Jezus uit Nazaret.' 'Ik ben het,' zei Jezus, terwijl Judas, zijn verrader, erbij stond. Toen Hij zei: 'Ik ben het', deinsden ze achteruit en vielen op de grond. Weer vroeg Jezus: 'Wie zoeken jullie?' en weer zeiden ze: 'Jezus uit Nazaret'. 'Ik heb jullie al gezegd: "Ik ben het,"' zei Jezus. 'Als jullie Mij zoeken, laat deze mensen dan gaan.' Zo gingen de woorden in vervulling die Hij gesproken had: 'Geen van hen die u Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.' Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de slaaf van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette die slaaf. Maar Jezus zei tegen Petrus: 'Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de beker die de Vader Mij gegeven heeft, niet drinken?'

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Met dit verhaal in de Hof van Olijven begint Johannes het eigenlijke lijdensverhaal. Hij vindt het belangrijk tot tweemaal toe te zeggen dat Judas Jezus heeft prijsgegeven. Natuurlijk waren de joodse overheden al lang op zoek naar een geschikt moment om Jezus te liquideren. Judas geeft hun die gelegenheid. Hij is de gids van de legereenheid en helpers van de tempeloversten en farizeeën. Maar als ze bij Jezus komen, blijft hij eerder op de achtergrond. Er is geen direct contact tussen Judas en Jezus. Judas is de omgekeerde missionaris. Een missionaris brengt mensen bij Jezus Christus voor het heil. Judas brengt mensen bij Jezus voor zijn lijden en dood.

Als Jezus zegt 'Ik ben het', reageren de nieuwkomers op zijn zachtst gezegd eigenaardig. In aantal vormen ze een grote overmacht tegenover Jezus en de elf leerlingen. Maar één woord van Jezus is voldoende opdat ze achteruitdeinzen en op de grond vallen. Deze reactie leidt ons naar drie psalmen. Daar vinden we de sleutel om die woorden te begrijpen. We lezen: 'Kwaadwilligen kwamen op mij af om mij levend te verslinden, mijn vijanden belaagden mij, maar zij struikelden, zij vielen' (psalm 27,2). 'Dat beschaamd en vernederd worden wie mij naar het leven staan, dat

eerloos terugdeinzen wie mij kwaad willen doen' (psalm 35,4). 'God staat op, zijn vijanden stuiven uiteen, zijn haters vluchten als Hij verschijnt' (psalm 68,2). Ze hebben dus de woorden 'Ik ben' goed gegrepen. Het zijn de woorden waarmee de Heer zich aan Mozes openbaarde bij de brandende braamstruik. En zo vaak heeft Jezus, Zoon van God, zich met Ik-ben-uitspraken geopenbaard. Of nog anders bekeken: Johannes zegt aan zijn lezers dat Jezus ook in deze prangende omstandigheid de Zoon van God is en zich ook zo gedraagt.

Als men de elf laat gaan – op vraag van Jezus: ook dat regelt Hij – lijkt het voor menselijke ogen dat Jezus alleen staat tegenover heel velen. Een tegen allen. Of liever: allen tegen een. Maar zo is het niet. Jezus is nooit alleen. Hij voelt zich altijd verbonden met zijn hemelse Vader. Hij vertrouwt volkomen op Hem. Daarom verwijst Hij naar de Vader als Petrus geweld gebruikt, al is het minimaal: een oorlelletje stelt niet veel voor. Jezus zal de wil van de Vader volbrengen, ook al is dat het lijden dat gepaard gaat met de kruisdood. Hij zal dat geheel geweldloos doen, maar wel zeer weerbaar.

Het Woord in mijn leven

Ga ik soms (met velen) naar iemand om die persoon kwaad te berokkenen? Geloof ik dat de Heer alles beheerst, ook de meest prangende situaties? Ben ik zo verbonden met de Heer dat ik me nooit alleen voel?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
vaak vallen mensen mensen aan,
soms met een grote overmacht.
Mensen willen anderen treffen,
eliminieren, uitschakelen, doden.
Wanneer stopt dat ooit?
Elke keer lijdt U mee.
Maar elke keer ook
staat U boven die situaties,
hoe vreselijk ze ook zijn.
Want U bent God, de Heer,
die lijden en dood overwint.
Wees ons voelbaar nabij,
ervaarbare sterkte en rots.
Want alleen zijn we zwak. Amen.

© Eric Haelvoet 2017